

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és osztrótkön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, közszéki és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előzetesek küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olosó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári oheque-számla 10,489. szám.

Hiába születél.

Irta: Szabolcska Mihály.

*Hiába születél:
Világ megváltója,
Világ jóltevője;
Örök szeretetnek
Áldott hirdetője!*

*Hiába születél:
Magasabb világok
Mennyei követje,
Az égnek e földre
Küldött üzenetje!*

*Csak ember az ember,
Földhöz tapadó sár,
Bűnei barátja;
Mintha nem is jöttél
Volna e világra!*

*Üldözöd, akik
Golgotára vittek,
Keresztfára vontak:
Ma is csak, ma is csak
Azok, akik voltak!*

*... Hiába születél
Világ megváltója,
Világ jóltevője;
Örök szeretetnek
Áldott hirdetője!*

Békesség a földön!

A „Székely-Udvarhely” számára írta:

Dr Nagy György orsz. képviselő.

Karácsonynak éjszakáján angyaloknak ajkán zendült: Békesség a földön!

Angyaloknak jó kívánsága ez De mindörökké csak vágy, csak álom marad!

Az élet csupa harc, csupa küzdelem!

S nekem addig nem is kell béke, míg nem lesz szabad a magyar nemzet. A béke a szolgánép halála!

Harcot hirdetek! Véres verejtékű, erős, kimélet nélküli harcot! A szabadságért! A zsarnokság ellen!

A kishitűek álljanak felre az utból. A csüggedők hallgassanak. Férfiak kellenek a gátra. Erős kötésű, edzett akaratu férfiak. Kik hirdessék a nemzet evangéliumát: a függetlenséget. Kik felépítsék a nemzeti szabadságnak, századokkal diadalmasan dacoló templomát.

Nem vagyok megelégedve a politikai helyzettel. A helyzet sürkesége bántja a lelkemet. Mindenütt lemondás. Itt a csüggedés sir, ott a harag lármáz. Egyik megtagadja igaz érzését, a másik nem meri bevallani.

Kossuth Lajos, a függetlenségi eszme örök dicsőségu főpapja azt írja egyik örökértékű levelében:

„Kell lenni oly embereknek,

a kik sohasem adják meg magukat. Ezek az emberek a nemzet igazi jogainak letéteményesei.”

Fájdalom, ilyen ember kevés van. Pedig csak ilyen emberekkel lehet győzedelmesen megvívni a harcot függetlenségünk kivívásáért. Olyan emberekkel, kik üldözötve, megtámadva, sebekkel borítva is hívek maradnak ahhoz a zászlóhoz, melynek katonául esküdtek.

Hogyan akarjuk megteremteni állami önállóságunkat? Sikerülni fog-e? A mostani parlamenttel: *nem!* Fáj e kegyetlen szót leírnom, de parancsol az igazság. Mikor mindig üres a képviselőház, mikor a szónokok néptelen padoknak beszélnek, mikor a lelkesedésnek, a munkaszeretnek halavány árnyéka sem kísért, azt kérdezem, lehet-e így nemzeti alkotásokat várni?

A népek minden reménye képviselőiben van. Várja, hogy bizalmáért munkával fizessenek. Erős, kitartó, becsületes munkával. S én látva ezt a bűnös közönyt, a nép bizalmával való rutviszálását, ökölbe szorult kézzel, izzó haraggal, keserű elkeseredéssel küzdök, harcolok tovább A népért! A függetlenségi zászló diadaláért!

Vajjon lesz-e valamikor a magyarnak *igazi karácsonya?* Mikor mint szabad nemzet ünnepelheti a megszületett Ur Jézust, a világ megváltásának Fejedelmét?

Ha méltó lesz rá a magyar, akkor lenni fog ilyen ünnepe! Hitel, munkával kell előkészülnünk A jók, az igazak, a bátrak álljanak mind egy táborba. Segítsenek egymáson Szeressék egymást! Álljanak a nemzet megváltását hirdető szimbólum, a függetlenségi zászló alá Vegyék kezükbe a zászlót. És vigyék: előre! Ne féljenek attól, hogy kevesen vannak. Ne csüggedjenek gyengeségük miatt. Velük van az Isten! Velük van az Igazság!

Vár reánk valahol a jövőben egy karácsony! Az igazi. Mikor a harangok zugása egy nemzet feltámadását jelenti. Mikor a hulló hópelyhek egy szabad ország diadalmi palástjává lesznek!

Oh, én nem bánom, ha küzdve, ha szenvedve, ha vérezve is, csak megérjem ezt az ünnepet! Csak hadd egyszer mint szabad nemzet fia ünnepelhessek. Hadd zenghessem el a szabadságnak hangján: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek!”

Többet úgy sem fogok mondhatni. Örömemben a szívem megreped. A harcok embere megpihen. *Valósággyá válik az álom: Békesség a földön!*

Szocializmus a magyar társadalomban.

A „Polgári Önképzőkör” 1907 évi első Szabad-Lyceumán felolvasta: **Deréki Antal.**

Valahol messze, valahol régen, kétezer év előtt, egy gyönyörű tiszta decemberi éjszakán, az ég azurkék boltzatán feltűnt egy csillag, mely sokkal szebb, nagyobb és tündöklőbb volt a többinél, a melynek fénye, kiomló sugára, hajdan — valamikor régen, a jámbor pásztorokat Betlehem felé vezette, ahol az istálló jászolának szalmájában, disztelen rongyokban született a világ és az egész emberiség Megváltója. Legszebb, legnagyobb eseménye ez a világnak, mely a történelem és a legendák hagyományát mind elhomályosítja, mind eltörpíti, mert ebben az eseményben benne van az egész mindenség, az egész emberiség teremtő, alkotó és összetartó ereje és elve; mert benne van az, hogy a porból, a szegénységből, a nyomorból is születethetik és bontakozhatik ki a nagy eszme, valamint a szegénység rongyai között is megszülethetik az igazsággal telített nagy szív, mely tele van szeretettel, szánalommal, nemes érzéssel és azzal a határtalan vágyggyal, hogy gazdaggá, boldoggá tegye az emberek millióit, minden különbség nélkül, csupán a szeretet megváltó melegével és erejével. Benne van végül pedig az, hogy a világ, az emberiség és az egész nagy Minden-ség átölelő, uralkodó elve — az egyenlőség!

Egyenlőség a szabadságban, a jog-ságban, a szeretetben s egyenlőség mindenki számára, még a féreg számára is, mely az életben érvényesülni akar.

Istállóban, piszkos jászolban született az emberiség legelső reformátora, legelő igaz szocialistája, hogy születésével tanúságot tegyen az egyenlőség isteni elve mellett.

Es azért lett különb és legnagyobb minden embertársa között, és az Istenség fogalmának elérhetlen magaslata azért emelkedett, mert leg-szebben, legkövetkezetesebben ő terjesztette az egyenlőség isteni elvét, egészen gyászos haláláig, egészen a magasztos vértanúságáig!

Tanításainak ez volt a dicsősége! Istenségének emberfeletti hatalmának az emberek lelkére, ez volt a titka! Nem fegyverrel, gunnyal, nem erőszakkal, lenézéssel és gyűlölettel, hanem a szeretet örök igazságával vívta ki millió és millió emberi lény lelki felszabadulását. Azzal a szeretettel, mely örül lelkében, ha minél kevesebb nyomort és minél több boldogságot minél kevesebb sóhajt és keserű könnyüt annál több vidám arcot és megegyedettséget lát maga körül; egy szóval azzal a szeretettel hódított, mely mint az ég szü-zies tiszta harmatja, puhává és fogékonyvá teszi még a legkérgesebb szívet is, — az egyenlőség, testvé-

riség és ez által a szabadság befo-gadására is.

Ezt a rövid idézetet bevezetésként azért tartottam szükségesnek önök-nek elmondani, mert előre is az volt a szándékom, hogy most, mid-őn magam köré ilyen szép számmal látom egybegyűlve Önöket, meg-győzzem arról, a mit irásaimban oly gyakran hirdettem és amit most is-mételten itt leszögezsek, hogy bár a történelem régebbi lapjain találunk törekvéseket már a zsidók felláza-dásában az egyiptomiak ellen, a ró-mai zsoldosok fellázadásában a ne-messég ellen, melyek mind az em-beriségnek az egyenlőség és szabad-ság felé való törekvés bizonyítják, de az eszmék a saját isteni hatal-mukkal csak a Megváltó nagy és dicső tanításaiban domborodtak ki és csak azután terjedtek el széles e világon, egyesítve embert az ember-rel és így a legteljesebb igazsággal juthatunk el annak a megállapítá-sához, hogy ez az egyetlen, igaz, ha-mamissítatlan, tiszta és nemes szo-cializmus, melynek az életben lét-jogosultsága és jövője van.

Szükséges volt pedig ezt azért itt leszögezni, hogy mindazok, akiket hitvány önérdékű, hamis próféták és apostolok, mindenféle üres beszé-dekkel, hangzatos frázisokkal hamis nyomon félrevezették, jussanak el annak felismeréséhez, hogy a valódi szocializmus, mely embert ember-társához köti, és egymással egyen-lővé teszi, csak a tiszta és nemes emberszeretet melegéből meritheti forrását és éltető elemét; minden más szocializmus, melynek az em-beriség félrevezetésére bármily hang-zatos mellékjelzője van, meghami-sítása az Istenember szent tanának, és mint ilyen nem az emberiség egybeolvadását, összeforrását, hanem a társadalmi osztályoknak egymástól való elválasztását és elszakadását segíti és mozdítja elő...

De nemcsak ezt a sajnálatos ered-ményt szüli, hanem vaskarmaival belemarkol észrevétlenül mindenbe a mit gyermekkorunkban szentnek, sérthetetlennek tanultunk felismerni, mert megtagadtat velünk Istent, ha zát és nemzetet! Mert önsu-sulyával reánk fekszik és megnehe-zíti lépten nyomon életünket!

Ne mondja, ne is merje nekem senki azt mondani, hogy én testtel, lélekkel nem vagyok szocialista; ne merje senki ellenem azt a piszkos vádat emelni, hogy a szocialistáknak felesküdt ellensége vagyok! A szép, a nemes, az Istenember ragyogó szocializmusát hirdetem, de lelkem-ből gyűlölöm, utálom, megvetem azt a meghamisított szocialista tant, mely azt követeli az embertől, hogy tagadja meg Istent és hitét, mely azt követeli a magyar embertől, hogy tagadja meg hazáját és nem-zetet; mely arra tanítja a tudatlan tömeget, hogy támadjon rá minden társadalmi rendre, és forgasson fel mindent, a mi nem simul az ő ok-talan és cél nélkül való, jogtalan követeléséhez! Egyenlőséget, jogot kívánunk mi is a népek, de annak a népek, amely nem akar a sötét-ség vakságában tepsedni, mely tu-datlanságából, gyámoltalanságából a levegőre, a világosság, a tudás felé

vágyódik, mert csak az a nép élvezheti a maga nagyságában a szabadságot és egyenlőséget, mely tudatába jutott annak, hogy nemcsak jogai, de kötelességei is vannak; mely kötelességek közül legelől áll az, hogy Istent és hazát szeretni, törvényt tisztelni és megtartani kell!

Igen tisztelt hallgatóim! Egy kissé eltértem a tárgytól; ne vegyék zokon tőlem! Szeretném megnyitni lelkem felszabadult zsilipjeit, szeretném Önökbe lehelni az én tudásomat, szeretném Önöket meggyőzni az igazság szavával, hogy az egész emberiséget majdan egyenlővé tevő tiszta szocializmus, csak az egymás iránti elnézésből, egymás iránti szeretetből táplálkozhatik, fejlődhetik és domborodik ki. És a magyar társadalom, ha magyarságát meg akarja ővni, a szocializmusnak csak ez isteni elvére támaszkodhatik. És ennek az igazi, nemes, tiszta szocializmusnak nincs szüksége szervezetekre, kényszerzabályokra, megadózásra, ez a szocializmus önkénytelen, a szeretet, a tesvériség melegével egyesíti és vonzza egymáshoz az egymást szerető, egymásért dolgozni akaró emberiséget.

Be kell látnunk, és méltányolnunk, hogy az utóbbi időkben nagy eredményeket tett a hazafias korszellem Magyarországon köztársadalmában. A jótékonyágnak és emberszeretetnek ma már annyi intézménye van, a hol nagy szükség idején sok nyomort lehet enyhíteni.

Századunk emberszeretete már oly széles és termékeny mederben hömpölyög, mely a mult század szellemi és erkölcsi irányzatát jóval túlhaladja. De mindez még korántsem elég. A tudásban magasabb rétegeknek, feltétlen szociális kötelességük, a tudatlanabbakat bölcs és szeretetteljes tudással magukhoz felemelni, míg a tudatlanoknak, kiknek nem volt vagy nincs alkalmuk a tudás titkaiba bejutni, szeretetteljes meghallgatással, okos figyellel kell a tanításhoz felemelkedniök, mert ez a közös megértés, az első és elengedhetetlen feltétele — az egyenlőségnek, mely a függetlenség és szabadság felé vezet. E közös megértés után azonban nem alamizsnával, hanem becsületes munkával lehet egy nemzetet és a jövőndő nemzedéket fenntartani és előbbre vinni. A munka az a közös társadalmi vagyoni, a melyből mindenkinek van joga követelni, de mindenkinek kötelessége is a maga részét kivenni. A munka az a jótékony szellem, mely megvetheti a legszegényebb, legnyomorultabb gyermeknek is a meleg ágát és beragyoghat a legszegényebb gunyhó nyomorának sötét éjjelébe.

Ha munkát adunk, ha munkát osztunk az irgalom és a szeretet szent nevében, akkor senkisé fog félni az élet nagy küzdelmeitől és bátrabban szembe szállhatunk az élet tusájával, mert képességeinket, erőnket, munkánkat a társadalom egyenlő szervezete a maga keretében szeretettel méltányolni fogja.

Ámde lehet-e meggyőző ereje az olyan szocializmusnak, mely a munkától vasakarattal elzárja azt, a ki a saját és hozzátartozói számára a mindennapi kenyeret akarja megkeresni? milyen pokoli emberi agyban fogamzott meg az a szörnyű erőszak, mely az embert legszentebb egyéni szabadságában korlátozva azt követeli, azt parancsolja: ha én nem dolgozom, neked se szabad dolgozni! Hol van az egyenlőség, ha a gyenge munkás hitvány munkájáért ugyanannyi bért követel, mint az, a ki mesterségét, iparát nagy szorgalommal művészi tökélyre emelte? Szabad-e az, hogy a munkaadó a munkásától, a munkás a munkaadójától — mint legnagyobb ellenségétől — féljen, a helyett, hogy egymásban bizva, egymást támogatva, egymással és egymásért dolgozva szeretetben egyesülne? Hisz oly szorosan össze-

fűződik megélhetésük, haladásuk és az iparbeli fejlődésük érdeke, hogy egyenesen bünt követnek el önmaguk ellen, midőn egymással örökös harcot, háborút viselnek és egymásnak életét okatlanul megkeserítik.

Rázzák hát le magukról azt a mesterségesen reájuk erőszakolt nyugót; szabadítsák fel lelküket a körük font kényszergyűrű alól; a munkás lássa és tisztelje mesterében ne csak a munkaadóját, de szerető tanítóját és oktató atyját; a munkaadó pedig becsülje meg tisztességes munkásában a kenyérkereső társát, a gondjaira, nevelésére és szeretetre bizott ifjút, a ki a családi tűzhelytől idegenbe szakadva, úgy rá van utalva a szeretet enyhe melegére, melyet csakis mestere jóságában, emberi, tisztességes bánásmódjában találhat fel.

És ha ez így lesz, — amint lennie kell — akkor a hamis apostolok elvesztik lábuk alól a talajt és kotródnak ebből a hazából, a hol hazug, hamis tanaikat a művelt magyar iparosság nem fizeti meg többet véresen szerzett filléréivel. Akkor egy új nap, egy szebb nap derül majd fel a magyar haza egén, az Istenember szocializmusának, az emberszeretet és az egyenlőség napjának mindent átölölő, mindent ki-egyenlítő meleg sugára.

KÜLDETES.

Egykor gondol egyet
A nagy Ur magába,
Küldi egyik hü angyalát
Szép Magyarországra,
Hadd tudja meg, boldogul-e
Drága magyar népe?
Viszály dul-e vagy pediglen
Áldást oszt a béke?
Élnek-e még Alföld síkján
Fél-vér osztrák kének?
Bécsi rongyon, brünni posztón
Mennyit nyer a német?

Parancsolat, hát nem maradt
Semmi egyéb hátra,
Készülődik Gábor angyal
Földi utazásra.
S odalenn idegennek
Majd senkise lelje,
Magyar mentét vesz vállára,
Fokost a kezébe,
Darutollat biggyesztett föl
Pörge kalapjára,
Ugy indult el Gábor angyal
Szép Magyarországra.
Össze járt ott falut, várost,
Össze ungot-berket,
Szél csapódott az arcába,
Lába vére serkedt.
S mit látott itt, mit nem látott,
Se szeri se száma
Szomoruan ballag vissza
Magas mennyországba.

Zene zendül, hársfahangok
Hallatszanak az égbe,
Lakoma van a várt utas
Nagy tiszteletére.
Zene zendül... Szóal az Ur
Dicső távolából:
No, hát mit tudsz Gábor angyal
Szép Magyarországról...
Uram, uram, bűnhödi még
E nép, a mit vétett,
Osztrák földön válnak gyöngygyé
Ott hullt verejtékek.
Arany szemek peregnék a
Dicső hazai földről,
Hanem mégis a malomban
Osztrák sógor öröl.
S kinek karját, esztét, szivét
Magyar vére hajtja,
A bécsikéz — láthatatlan —
Szorit egyet rajta.
Igy cserélik mint a magyart
Fel osztrák fél-vérre,
Ki nem puhul — rajta, rajta:
Sarat a szemébe!
Ha vigadni kezd a magyar,
Ürmöt a borába! —
A kétfeju sas csap le mindjárt
Vidám lakomára.
Nagyra termott lelke nem tud
A magába törni,

Zászlajának rudját is csak
Ereklyének örzi...
Boldogulnak az országban
Ügynökök és kének,
Csak a magyar hull és pusztul
S kacag rajt a német.
Elhinti a viszály magvát
S szélnek ered véle,
Burkolózáván nemtörődés
Sötét köpenyébe.
Megtanítja, hogy kell egymást
Ütni, vágni bátran...
Uram, uram, szomorú az,
Amiket én láttam!...

Szóal az Ur s reng az ég, föld,
A hatalmas szóra:
Jó Szent Péter, régi hivem,
Mai napon száz osztrákkal
Többet a pokolba!...

Tarcsafalvi Albert.

A fenyőfa.

(Karácsonyi regé.)

Valamikor réges-régen, egy szebb világban történhetett:

az állatok, a növények beszélni tudtak; éppen mint az emberek. A madárkak édes-bús érzelmek szavival zengték dalaikat. A növények — mint Tompa Mihály virágregéiben a szeretet-gyüöllet, szelidség-harag, alázat-gőg és más különféle szenvedélyek rabjai voltak.

Ebben a csodálatos világban élt a fenyő is. Akkor csak amolyan igénytelen ici-pici fa, a kívül senki sem törődött. Meg se látták...

Talán azért volt olyan alázatos, meghunyászkodó a szegény kis fenyő.

Telt, mult az idő. Egyszer a fák gyűlést tartottak egy rengeteg erdőben. Megjelent ott — hogy többet ne említsek — a pálmák, a nyárfélék, a fűzek, a nyírfák, a jegenyék, bükkök, gyümölcsfák mindenféle fajta. Természetesen ott volt a fenyő is.

Egyik-másik fa nem birt magával, annyira pöffeszkedett. Büszkén emlegette nemes származását, sőt megvetőleg tekintett a kisebb fajú fákra.

Az egyszerű, cserjeféle fenyőnek alig volt maradása. Majdhogy fel nem falták a hatalmas platánok, bükkök, nyírfák.

— Mit keres itt köztünk ez a nyomorult fa? — kérdezték többen.

— Nézzétek, a haszontalan, lombjai sincsenek!

— Dalos madár nem fészkel rajta!

— Gyümölcsét senki sem eheti!

— Aztán a fája, milyen gyenge és mily könnyen tüzet fog.

— A paloták fényes butorai között hiába keresed!

— Legfőlebb egy-egy hitvány kopersót rónak össze belőle!

A szegény, bántalmazott, kigunyolt fenyő visszavonult egyik félreeső helyre s elkezdett keservesen sirni...

Meghallotta ezt az erdő Tündére. Megesett a szive rajta. Pártfogásába vette a méltatlanul bántalmazott alázatos kis fát.

Aztán biráskodott:

A kevély, hengegő fákra kimon-dotta a könnyű hervadás átkát. A fenyőt pedig felmagasztalta, a legmagasabb hegyekre helyezte, szép magas növésű és — ami legfőbb — téli virulással is megáldotta.

Ily körülmények közt a fenyő egyik legkedvesebb, legszebb fává lett. Költői szépségét az emberek boldog karácsonyi örvendezéseiknél

érvényesítik. Valóban a fenyőfa lett a karácsonyi tündérvilág központja. Apró lángokkal, tarka-barka ajándékokkal himbálózó ágai alatt születnek meg azok az ártatlan örömek, miket a kis Jézus a jó gyermekeknek szokott szerezni.

Isten a kevélyeknek ellenáll,
Az alázatosokat felmagasztalja!

Fülei Szántó Lajos.

EGY KRÓNIKÁS DALAIBÓL.

I.
Én szabad hazáról nem álmodom
[többé,
Minden hitem, vágyam szétfoszlott
[már köddé,
Szabad hazám képe nem lebeg fe-
[llettem,
Drága halottamként immár eltemettem
S rá könnyet ejtettem...

Nem hiszek már többé a feltáma-
[dásban,
Hiszen azt látom én, hogy csak
[elmulás van,
A daliás idők vissza sohse jönnek,
Mind komorabb képe jelennek, jö-
[vőnek,
Amit nekünk szönek...

Vagy talán mi szöjük, mi a korcs
[utódok,
Akiknek kezében kard még sohse
[forgott?
Csak a pénz, amelyért eladjuk ne-
[vünket,
Évezredes tiszta, nagy becsületünket,
Szívünket, hitünket...

Óh jaj, mert sirgödröt magunknak
[mi ásunk,
Amelyből sohsem lesz már feltá-
[madásunk,
Megtagadtuk magunk, gyává, kor-
[csak lettünk
A végítéletnek szele zug felettünk
El kell immár vesznünk!

II.

Hol vannak az álmok, hol vannak
[a vágyak,
Szabad bajnokai Nagy-Magyaror-
[szágnak?
Vértanuk példáján ki tud lelkesedni,
S nem csak lelkesedni, de ki tud
[ma tenni?
A visszhang rá: senki!...

Kihaltak az álmok, ki a nagy esz-
[mények
Az önzés harcában mind semmivé
[égtek,
Haza és becsület, tisztesség, sza-
[badság
Szabad verseny mellett ma veszik
[és adják
S nagyra nem is tartják...

Apró önös érdek, aprópénzre váltott
Érzések mozgatják az egész világot
Az Én most az Isten... miből egy-
[kor támadt
Állat lett az ember, mint volt régen,
[állat
S nem ismer önvádat...

Egy falat kenyéért meggyilkolja újra
Azt, akit elébe vezetett az útja,
Ingerli a vérszag és gyilkolni vágyik,
Az is dühösíti, hogy mért él a másik,
S üldözi halálig...

III.

Vándor madarakkal elröppent a
[kedvem,
Kikelet mosolya nem vidít fel engem,

Mit ér az, ha annak nálunk nem
[lesz mása,
Nem hoz új életet pusztuló hazámra
A feltámadásra...
Hegyi István,

Felsülés.

— Szörnyűség!
— Teremtő szent Uristen, ilyen
dolgot csinálni!
— Ki hitte volna!
— Különbözik annak az embernek
még a szeme sem állott jól!

Ezek és más hasonló felkiáltások
hangzottak el a csoport asszony-nép
között, mikor egyik erdélyi városunk
zöldségi piacán, a reggeli órákban,
szörnyülködve hallgatták egy cseléd-
leányka borzalmas elbeszélését.

— Már kilencre jár az idő. A ren-
dőrkapitány bizonyosan hivatalában
lesz. Aztán mondd el mindent, bá-
ran, — szólott egyik természetes szakács-
nő a félelemtől sáppadt leánykához.

És megindult az asszonykaraván
s nyomában a folytonosan szapo-
rodó kíváncsiak tömege.

A rendőrkapitány látva a zajongó
felvonulást, azt hitte, hogy a szoká-
sos piaci differenciák egyik újabb
megoldása vár rá. Most az egyszer
csalódott. Maga is megdöbbent, mi-
kor a remegő cselédleányka — kit
szobájába unszolt a nép — beszélni
kezdett:

— Gazdámék az éjjel megöltek
egy embert. Ugy esett, instálom, hogy
az este egyedül voltam odahaza. Tol-
lat fosztottam. Tizenegy óra tájban
jöttek haza gazdámék. Csodálkoztam,
hogy csaknem erőltetnek a lefekvésre,
mert rendesen éjfélig is dolgoztat-
tak. Lefeküdtem a konyhában, de
nem bírtam elaludni. Gazdám és
asszonyom valamit beszélgettek, úgy
suttogva. Aztán láttam, hogy a kony-
hából magukhoz veszik a nagy abárló
kést. Mikor kimentek, ágyamból ki-
kelve, az ablakhoz lopóztam és lá-
tom, hogy az udvaron lévő pince-
lejárón keresztül eltűnnek. Tehát a
pincébe mentek. De, édes Istenem,
mit kereshetnek késsel ott, hol egy
meszes csebernél és egy üres ká-
posztás hordónál egyéb nincsen.
Nem ölnék-e meg valakit? Ilyformán
gondolkoztam, midőn egyszerre sírás,
később mély hörgés hangzott fel a
pincéből. Sejtelmem, úgy látszik, nem
csalt: gazdámék valakit megöltek.
Izonyu remegés fogott el. Szeret-
tem volna menekülni a házból, de
éjjeli időben, hova mehettem volna?
Nagynehezen megvirradt. S mikor
ma reggel asszonyom a piacra küld-
dött zöldségért, azzal a szándékkal
jöttem el, hogy szolgálatomba többé
vissza nem térek.

A rendőrkapitány, erre a beszédre,
egészen kikelt a képéből. Fontos-
kodva nézett maga elé. Majd az ajtó
előtt szorongó izgatott tömeget in-
tette nyugalomra és hat fegyveres
rendőr élén a fölfedezett gyilkosság
színhelye felé indult.

Mondanom sem kell, hogy a me-
net tarkábnál tarkább elemekkel
szaporodott, míg végre megérkeztek
a Mező-utca 12. számú ház elé, ahol
Bugaczi Márton szabómester lakott.

A rendőrkapitány a körülrzárt ház-
ba lépve, Bugaczi uramat és élet-
párját foglyoknak jelentette ki és
nyomban megkezdte a kutatást.
Majd feltárult a pince ajtaja és az el-

mult éjjel meggyilkolt áldozat hullája
ott függött egy szegre akasztott nyu-
zott kecske képében.

E váratlan felfedezés nagy komi-
kus hatást idézett elő. A rendőrka-
pitány ur persze sovány arcot csin-
ált ehez a fordulathoz és nem kis
boszusággal hallotta a vicceket, tré-
fás megjegyzéseket, miket a tömeg
gunyja halomszámra pattogatott.

A történet másik része a törvény
előtt játszódtott le. Bugaczi uram szé-
pen bevallotta, hogy az éjjel tizenegy
óra tájban hitestársával együtt ban-
dukolt hazafelé s mikor harmadik
szomszédja, Varga Dani háza előtt
haladtak el, a kapuban csendesen
kérődő kecskét, mely jámbor állat-
fajt a lakók nagy számmal tartják,
szarvánál fogva bevezették pincéjükbe
s ott lemészárolták.

Egy történeti eseményről tudunk,
mikor a szabó és kecske szorosabb
viszonyba léptek. Ugyanis midőn a
tatárok 1244-ben Sziléziába is be-
ütöttek s Henriket Liegnitznél meg-
verték, Glogau vára is ostrom alá
került. Az ostromlottak már-már éh-
halállal küzdöttek...

Ekkor a szabók arra a gondolatra
jöttek, hogy kecskebőrbe varratták
magukat s úgy ugráltak a várfalakon.
A tatárok látván, hogy a keresztyé-
nyeknek még sok élelmiszerük van,
felszedték a sátorfát és hazánkba
törtek be.

A mi szabó-kecske történetünk
legérdekesebb része az, hogy *szórol-
szóra megtörtént*. Jól mulattunk rajta
annak idején. Csak a szabók restel-
ték a dolgot s nem csekély boszu-
sággal hajtogatták:

— Miért is tudott, az a hoplás,
szabó létére éppen kecskét s nem
egy ökröt lopni!

Fülei Szántó Lajos.

VALLOMÁS.

Ártatlan lelkeiddel játszodsz álmod,
Rólad gondolkozom csöndes éjsza-
[kákön.

Mint a futó csillag úgy röpködök én el
Hozzád égő szívem égő szerelmével.

Dalol a pacsirta tiszta levegőben;
Szeretlek angyalom a legszeretőbben.
Hogyne szeretnélek, hogyne csudál-
[nálak,

Tiszta levegője szívem tavaszának!

Fehér a te lelked, mint a potyolat hó
Hanem meleg, mint a lány selyem
[takaró.

Legalább mikor azt szemeidben né-
[zem,

Elfelejtkezem én a térről egészen.

Téli fagy járását csak úgy venném
[észre,

Ha elhidegülne lelked melegsége;
Ha szemed sugarát fordítanád másra;
Ha szerelmem válnék nehéz bánkó-
[dásra.

Ha bánattá válnék, nem tudom mi
[lenne!

Könnyé olvadna-e fájdalommal sze-
[membe;

Vagy vesztett reményem örzeném
[titkolva?...
— Hanem tudom, élnem nem sok
[okom volna.

Borulna a lelkem szürke, fojtó ködbe,
Nem törne át derűs napsugár közötté.
Nem is vágnék látni sem napot
[sem éjet —

Hiszen vágyat nem is nyujtana az
[élet!

De hitemet veszve, megtörtött re-
[ményem!

Még se küzdenék a kétségbeeséssel:
Enyhülést szerezne a keserű bánat,
Mit ez emlékeim hozzád láncolának.

Bonta.

Lapzárta előtt.

Budapest, december 24.

A képviselőház vasárnapi ülésén
Návay Lajos elnöke alatt megsza-
vazták a kvótajavaslatot. Távol volt
246 képviselő (elég szomorú dolog).
A jelen voltak közül 173 igennel, 30
nemmellel szavazott; a javaslatot tehát
143 szótöbbséggel általánosan elfo-
gadták. Az ezután következő részle-
tes vita után a kvótajavaslatot, va-
lamint a külkereskedelmi és forgalmi
viszonyok ideiglenes rendezéséről
szóló javaslatot elfogadták. Hétfőn
formális ülést tartottak, melyen har-
madszori olvasásban megszavazták a
vasárnap elfogadott javaslatokat.
A Ház legközelebbi ülését január hó
10-én tartja, melyen Wekerle minisz-
terelnök előterjeszti javaslatát a
bank-bizottság kiküldésére.

A politikai világ és az egész or-
szág nagy érdeklődése mellett folyt
le vasárnap déli 1 órakor a Fodor
féle vívóteremben az a párbaj, mely-
et Wekerle miniszterelnök Polónyi
Géza volt igazságügyminiszterrel vi-
vott azon durva sértés miatt, mely-
lyel az utóbbi a miniszterelnököt a
Ház egyik múlt heti ülésén illette.
A felek kétszer mérték össze kard-
jaikat eredménytelenül. Mielőtt har-
madszor összecsaptak volna, Poló-
nyi odalépett a miniszterelnökhöz és
bocsánatot kért tőle a sértésért, mire
Wekerle kezét fogott vele és kijel-
entette, hogy neki sem volt szán-
dékja sérteni. A párbaj után Wekerle
azonnal a képviselőházba hajtattott,
ahol zajos óvációkkal fogadták.

KÜLÖNFÉLÉK.

Előfizetési felhívás.

Lapunk a jövő hó elsején lép a
XIV. évfolyamába.

Egy vidéki lap életében ez oly
tekintélyes évszám, mely azt igazolja,
hogy az olvasó közönség úgy irá-
nyával, mint tartalmával meg van
elégedve, mert különben nem tisz-
telné meg állandóan nagyrabecsült
bizalmával és támogatásával; nekünk
pedig elsődlegesen feladatunk, olva-
sóink iránt tartozó szent kötelessé-
günk, hogy lapunkat a multhoz és
jelenhez méltón, a jövőben is azon
a színvonalon tartjuk, mely minde-
nek felett az összes székelység, de
legelsőbb városunk és megyénk
érdekeit szolgálja minden ügyében,
minden vonatkozásában.

E cél elérésére a munkatársainak
olyan illusztris, lelkes csoportja tá-
mogat bennünket, melyre büszke-
séggel hivatkozhatunk; a mely biz-
tosítéka annak, hogy eddig követett
független politikai irányunkhoz, az
eseményeknek, — az igazságnak és,
tárgyilagosságnak megfelelő — hü-
tolmácsolásához ezentúl is hívek
maradunk.

A politikai és társadalmi kérdé-
seken kívül, lapunk egy gazdasági,
mint ipari és kereskedelmi ügyek
mozzanatait, saját székely szem-
pontunkból, kiváló figyelmébe része-
síti; megyénk és városunk tanügyét,
valmint közigazgatásunk menetét is
mindég meleg érdeklődésével kíséri,
és így a társadalom minden osztályá-
gyenlő buzgósággal szolgálva, mint
den elfogulatlan hazafi támogatá-
sára és pártfogására méltón rá-
szolgál.

Kérjük tehát úgy régi, mint új
előfizetőinket, kegyeskedjenek ben-

nünket kitűzött nagy és nehéz hiva-
tásunkban, megtisztelő bizalmukban
részesíteni és lapunkat előfizetésük-
kel, a közvéleménnyel szemben vál-
lalt törekvéseiben megszilárdítani.

Az előfizetési árak, a megválto-
zott drága viszonyok dacára, a ré-
giek maradnak és lapunk homlok-
zatán található. Kiváló tisztelettel:

A szerkesztőség és kiadókövatal.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy városunk kép-
viselőtestülete legutóbb tartott gyü-
lésében, a lakosságnak karácsonyi
ajándékkul a pótdát 10 százalékkal
lejebb szállította;

mondják, hogy a város, legna-
gyobb szomorúságunkra, eladta a
reáliskola melletti díszes szemétdom-
bot, de a bacillusokat kitelepíti be-
lőle, és a legtöbbet igérőknek árve-
rés útján átengedi;

mondják, hogy a hazai kéziipar-
cikkék a karácsonyi vásárlás alkalmá-
val oly keresletnek örvendettek,
hogy kereskedőink alig tudtak a ve-
vőknek eleget tenni;

mondják, hogy a város rende-
zésére és az új utca megnyitására
kiküldött bizottság már gondolkodott
rajta, hogy érdemleges ülést is kel-
lene tartani;

mondják, hogy a szombatfalvi
járdán egy ember kényelmesen el-
tud menni, ha óvatosan a házak mel-
lett meglapul;

mondják, hogy a Tó utca lako-
sai most már csak csónakokon köz-
lekedhetnek egymással;

mondják, hogy az enyhe idő-
járás miatt, a korcsolyapályát téli
fürdővé alakították át;

mondják, hogy a hold sztrájkol
és azért kell lakosságunknak a nagy
sötétben nyakig a sárban lubickolni.

E hírek valódiságáért nem
vállal felelősséget a szer-
kesztőség.

Lapunk minden munkatársának,
előfizetőinek, olvasóinak és jóbará-
tainak, tiszta szívből, boldog kará-
csonyi ünnepeket kívánunk!

— **Többeknek** Mindazoknak, kik
érdemes doldozataikkal kitüntettek
ez uton mondunk forró köszönetet,
jelezve, hogy a mit mai ünnepi szá-
munkban térszúke miatt felhasználni
nem tudunk, legközelebb majd az
újví számban igyekezünk értékesi-
teni.

— **Egy képviselő üdvözlése.** Dr
Nagy Györgyöt, a lánglelkű székely
képviselőt, lapunk illusztris munka-
társát, kinek egyik remek vezércik-
két mai számunkban is közöljük, ab-
ból az alkalomból, hogy a székely
kiszádkra nézve olyannyira fontos
kepe megváltása érdekében legutóbb
a képviselőházban felszólt, a csik-
tusi függetlenségi párt táviratilag
üdvözölte. Midőn ez üdvözléshez, mi
is őszinte örömmel csatlakozunk, nem
szívesen bár, de rá kell térnünk
arra, hogy tudomásunkra jutott, mi-
szerint bizonyos körök nem szívesen
veszik, sőt kritikát gyakorolnak raj-
tunk, a miért mi Dr Nagy Györgyöt
lapunkban tulságosan portáljuk. Hát
nyugodt lelkiismerettel és teljes tár-
gyilagossággal kijelentjük, hogy ez
az elbírálás nem jogos, se nem igaz-
ságos. Nekünk, a kiknek legelső és
legszentebb kötelességünk, közönsé-
günkkel szemben mindenekelőtt szé-
kely ügyekkel foglalkozni, csak az
képezheti hivatásunkat és feladatun-
kat, hogy lapunkban ezen ügyeket
szeretettel ápoljuk. És ha azt látjuk
és tapasztaljuk, hogy Dr Nagy György,
szeretve tisztelt munkatársunk, kép-
viselői hivatásának megfelelő magas-
latán állva, minden kínálkozó alkalmat
megragad, hogy a kormány
figyelmét az égető székely kérdések
felé irányítsa, ha azt látjuk és ta-
pasztaljuk, hogy nemcsak a „Háznak”
egyik legszorgalmasabb, mindennapi
látogatója (a mit fájdalom, a mai
viszonyok között is már érdemnek
kell betudni), hanem minden székely

ügynek egyik leglelkesebb harcosa, örömeinknek, ünnepeinknek, vala mint bánatunknak és bajainknak egyik leghivebb osztályosa, a legkevesebb a mit érte tehetünk az, ha ténykedéséről, szerepléséről elismeréssel megemlékezünk. Ezenkívül tollunkat semmiféle más tendencia nem vezérli. És a mily elfogulatlan elismeréssel adozunk neki, ép oly lelkesülő örömmel ragadnók meg az alkalmat, hogy a vármegyénkbeli képviselő urakról is előnyösen megemlékezzünk, ha erre nyilvános működésükkel a székelység érdekében kifejtett munkálkodásukkal nekünk alkalmat szolgáltatnának; ez képezne a mi nagy örömünket, a mi nagy büszkeségünket... Azért hát: „ne itélj, hogy ne itéltsél!”

— **Wekerle miniszterelnök a királynál.** Wekerle miniszterelnököt a király vasárnap délelőtt egy órai kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a magyar politikai és parlamenti helyzetről és a folyó ügyek elintézéséről tett jelentést és közölte ő felségével, hogy a kvóta és a kiegyezési ügyek elintézése újévig biztosítva van.

— **A magyar delegáció tagjait** ő felsége vasárnap délelőtt feltizen egykor fogadta a bécsi Burgban. A delegáció elnöke Barabás Béla üdvözölte a királyt, a ki hosszabb bejárta őta most jelent meg először hivatalos aktusnál, mire ő felsége elmondta rövid válaszáat és a trónról leszállva, cercelet tartott, melyen több magyar delegátust kitüntetett megszólításával. A magyar delegáció tagjai a délutáni gyorsvonattal visszatértek Budapestre és folytatólagos üléseiket január hó 20. tól tartják.

— **Műkedvelői előadás.** A január hó 5-én a „Budapest szálloda” nagytermében színterület, táncvizsgálommal egybekötött műkedvelői előadás színelőadását itt közöljük: A napra forgó énekes népszínmű 3 felvonásban, irta Deréki Antal. Személyek: Sulyok Mihály bíró Sulyok Kálmán, Borcsa neje Flórián Margit, Lidi leánya Bartos Teréz, Bálint fia Németh István, Bárdos Gergő csavargó Margimán Gyula, Gyepes Imre Deésy Károly, Fitos Béni szabó Deréki Antal, Póli felesége Tamás Annuska, Trézsi leánya Vladár Rózsika, Parás Laczi Paál Sándor, Juczika Lázár Gabi, Bogár Peti Lányi Andor, Csiszlik csizmadia Biró F. János, Penész takács Paróczai Máttyás, Józsi korcsmáros György Viktor, Piti Palkó Nagy Gusztó, Sári cseléd Kovács Erzsike, Bieze Tamás kisbíró Mészáros József. A darabot rendezte: Deréki Antal. Az énekrészeket betanította: Paál Sándor.

— **Új törvényjavaslat.** Thoroczkay Viktor báró a képviselőház hétfői ülésén egy törvényjavaslatot nyújtott be, melynek lényege az, hogy a nagyobb hitbizományokat parcellázni kell, mert az ország elnéptelenedésének legfőbb okát a hitbizományokban találja. A ház több tagja előtt a folyosón kinyilatkoztatta, hogy itt az ideje a hitbizományokhoz hozzá nyulni, mert a nép azért vándorol ki leginkább, mert földéhségét nem tudja kielégíteni. Ha azonban a hitbizományokat parcellázni fogják és minden család számára legalább is 8 hold földet biztosíthatnánk, akkor a kivándorlás is bizonyosan csökkenni fog.

— **A városi képviselőtestület** f. é. december hó 30. án délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgyát a városi rendőrrakapitány megválasztása képezi.

— **A „Polgári Önképző egyesület” karácsonyi műsora.** 1. Nyitány a helybeli zenekar által. 2. Szaval Bagó Mariska. 3. Zene. 4. Magánének, cimbalom kísérettel: előadják Gyertyánosy Iluska és Etuska. 5. Falun, párjelenet előadják: Flórián Margit

és Vladár Rózsika. 6. Melodráma, szavalja Bálint József. 7. Hegedűjáték Barcsay Béla ur által, zongorán kíséri Baku Katalin urnó. 8. Monologot ad elő Lázár Gabriella. Tanc éjjel után 2 óráig. 200 drb nyerepménytárgy kisorsolása, főnyeremény lesz egy gazdagon feldisznított karácsonfa, világgosta, confetti és serpentin csaka. Belepti díjak: nőknak 60 fillér, uraknak 1 korona. Kezdeté este pont 8 órakor.

— **Tisztújítások.** Háromszék vármegye pénteken e hó 20. án tartotta tisztújító közgyűlését, melyen Dr. Király Aladárt választották meg alispánnak, noha a régi darabont párt mindent elkövetet, hogy ezt a nagy képzettségű embert elbuktassa. Dr. Király Aladár, Király Lajosnak, a székeludvarhelyi főgimnázium egykori, rajongásig szeretett tanárának a fia és atyjának szellemétől áthatva, töle a becsületes munka és az önzetlen hazafiság tiszta jellemét örökölte. Öszintén gratulálunk derék földinknek ahhoz a karrierhez, melyet ilyen fiatalon és aránylag rövid idő alatt elert. Főjegyzővé: Béli Pál, aljegyzőkké Dr. Demeter Gyula, Pótsa János, Biró Sándor, tiszti főügyészé Kelemen Lajos választották meg.

Marostorda vármegye ugyanakkor tartotta tisztújító közgyűlését, mely azonban sokkal erősebb és nehezebb küzdelemmel folyt le, de mégis a függetlenségi párt győzelmével végződött. Köllő Ignác az alispánságot és Balla Aladár a főjegyzőséget egyhangú lelkesedéssel, csekély küzdelemmel nyerték el. Nagyobb tusa volt a tiszti ügyészség betöltésénél a hol végre is Dr. Sárkány Miklós rokonzenyes egyénisége győzött.

— **Tisztviselőválasztás.** Gyergyószentmiklóson e hó 20. án tartották meg a városi tisztviselők választását; mely alkalommal polgármesterré Orel Dezső tekintélyes ügyvédet választották meg.

— **Erdélyrészi vásár.** Szombaton december hó 28. án Nagyajta; 30. án Algyógy. 1908 január hó 1-én Mócs, Nagybacon; 2-án Alparét, Egerhát, Körösbánya, Makfalva, Maroscsucs; 3-án Kisapold; 6-án Hadad, Kézdivásárhely; 7-én Csikszépvíz; 8-án Csokmány.

— **Tisztújítás Segesvárt.** Nagyküllő vármegye törvényhatósági bizottsága a múlt héten tartotta tisztújító közgyűlést Apáthy Péter főispán elnöklésével. Alispánná választották Somogyi Istvánt, főjegyzővé Schäser Gyulát.

— **A vármegyei díjnokoknak.** A belügyminiszter, az állami költségvetésbe nagyobb összeget állított be, a vármegyék szolgálatában álló napidíjasok illetményeinek a rendezésére; a miniszter olyképen fogja az illetményeket rendezni, mint azt az állami díjnokoknál már rendezte. Ezzel az intézkedésével a belügyminiszter némi örömet szerez a napidíjasoknak, akik erre fáradságos és lélekölő munkájukkal valóban rászolgálnak.

— **Ingyen könyv.** Aki életére nék felviragozásában örömet leli, olvassa el a most megjelent „Modern villamos gyógyászat” című könyvet. Ezen értekezést Ebben el van mondva, hogy mi okozza az erők elgyöngyülését és egyéb bajokat, de azt is hogy miképpen lehet a teljes erőt visszaszerezni villamosság útján. Ezen érdekes könyvet külön a nők és külön a férfiak részére lapunkra való hivatkozás mellett ingyen és bérmentve küldi zart borítékban az „Elektro Vitalizer” orvosi rendelő intézet Budapest, Károly-körút 2. félemelet 50. szám. A villamos gyógyítás, mint ismeretes, a legtekintélyesebben az Elektro Vitalizer készülékkel eszközölhető. Ezen készülék egyenletes villamosságot ad, mely megszünteti a fájdalmakat és új életet nyújt a szervezetnek.

— **Aki a hazáját gyalázza.** Nagy feltűnést keltett nemrégiben a Spec-

tátor című angol újságnak egy magyar gyalázó cikke, mely a magyarországi nemzetiségűek elnyomásáról a legferdebb tendenciával hazudott s melyre ugyan csak magyar főúr Eszterházy Mór adott méltó választ. A gyalázó cikket, mint lapunk fővárosi tudósítója telefonon jelenti, megbízható értesülés szerint a külföldre szökött Szébenyei Ernő, a marosvásárhelyi Székely Lapok néhai szerkesztője irta, aki Amerikából most tért csak vissza hazájába, pedig az ő vesztését nem nagyon fájlaltuk volna.

— **A cikusz,** mely közönségünk részvétele folytán nálunk eddig csak rossz napokat látott és nagy számu személyzetével, lovaival és állataival még a folyó napi kiadásokat se vette be, már csak az ünnepeken át tartja utolsó előadásait, melyeknek pártolására városunk közönségét az általános emberszeretet nevében felhívjuk, hogy mindnyájunk ünnepéből nekik is jusson ki az örömmek egy parányi része.

— **Névjegyek.** Az újévi gratulációk ideje nem sokára itt van. Lapunk nyomdája ezúton kéri a m. t. közönséget, hogy névjegyszükség letéről lehetőleg már most gondoskodni sziveskedjék, nehogy később a beállható munkatorlódás miatt hátrányai legyenek. Jelenleg névjegyekben és hozzávaló borítékokban a legnagyobb választék áll a közönség rendelkezésére. Ugy helyi, mint vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít: Betegh Pál könyvnyomtató intézete Kossuth-utca 31.

Az ötszázadik nász.

Irtá: PALATINUS JÓZSEF.

I.

Forró júliusi alkony. A nap tüzes aranygolyója még alig bukkott le. Utolsó sugarai még ott tancolnak a lagunákon, szeszélyes játékokat ütve a fodros habokkal. Szinte izzulnak a paloták márványai, s az eltikkadt, szerelmes Velence a lagunákra száll. Szeszélyes alaku gondolák serege siklik a sötétülő víz tükrén. Amerre szem ellát, lámpionok szeszélyes fénye világítja meg a tengert, s Adria cirógató alkonyi lágy fuvalma mindenfelől szerelmes dalok akkordjait hordja szét. A csillagmilliárdok boldogan kacagnak le az égről, mintha örömiük tellenék a szerelmes pároknak.

A szent Giorgio szigetéről ősi gondola siklik a vízre. Ében a fája, arany és ezüst a verete. Nehéz selyem baldachinja alatti Trevizan, az őz patriárka ül, oldalán egy éjféket szemű, paráztékintetű szépséges leány. Fluvia, a velencei szépek királynője a leány, Trevizan unokahuga, akiért verseng a köztársaság patricius családjának minden valamire való leventéje. Májusi hajnal harmatos rózsája a leány, aki bárányszelidséggel hajol az őz patriárkához és zengzetes szavakat suttog a fülébe:

— Igen, lelki atyám, bűnös a te gyermeke. Sátán tüze lopódzott be a szívembe, amely örökké remeg, még ha imádkozom is. A boldogságos szűz anya jószágos szelid képe mellett egy új kép, egy új arc, amely kísér, még álmaimban is. A Paoló Torenzó arca Igen, szent atyám, büntess meg, vagy oldozz fel vétkeim alul, de tovább nem titkolhatom azt az érzést, mely új világba vezetett be a rózsá-ünnepen. Mert ott ismertem meg Paoló Torenzót...

Eddig tartott a vallomás s aztán

a leány még félelmeben huzódott a patriárkához. Sirt is, remegett is, mint az üldözött madár s félelmesen dobogó szívvel várta a halálos ítéletet, vagy a feloldozást.

— Gyermeke, édes gyermeke! — csendesítette jószágos szavakkal Trevizán a leányt. Nem oly nagy a vétke, mint hiszed. A virágnak a sorsa, ha kinyílnak az ő szirmai, ilatozzanak és odaajándékozzák mézüket a méheknek. Harmatnak a sorsa, hogy felcsókolja a hajnali napsugár is...

Tovább nem folytatta. Mellettük surrant el egy fényesen kivilágított gondola. A Paoló Torenzóé, amely nyilsebesen száguldott az övek után. Napbarnított, sastekintetű férfi ült benne és acélizmos karjával titáni erővel szelte a habokat. Csak akkor csendesedtek az evezők, amikor a csónakja orra egyvonalba ért Trevizánéval.

Dallamos csengő, de mégis férfiasan mély hangon üdvözölte, Torenzó az őz atyát és Fluviát, akinek a deli levente láttára szemébe szökött a szive, hamvas arcába a vére. Csak elhallo, fátyolozott hangon tudta viszonozni az édes köszöntést.

— A lovagot emlegettük éppen — mondta Trevizán jószágos mosolylyal, — s a lovag ime itt van!

Néhány pillanatig csak habok csobogtak az evezők nyomán s Fluvia és Paoló simogató tekintete ölelkezett össze. Oh, a nagy érzések nem az ajkakon, de a lelkeken át érintkeznek. S minek ott beszéd, ahol elhalványul, elszintelenedik a szó ereje?

Távolabbról mélabús akkordokat ringatott szárnyain a szellő. A dalba egy panaszos szerelem sirta bele minden fájdalmát. Az epedő, sóvárgó strófák utolsó hanghullámai még ott vibráltak a levegőben, amikor Paoló ajkán felcsendült annak második verse. Sokkal meghatóbb, sokkal szívehez szólóbb és sokkal fájdalmasabb volt ez a másikkal. A rózsák ünnepéről szólt, ahol a legszebb rózsza, minden velencei szépek büszke királynéja meghódította a trobadur szívét, rabul ejtette a lelkét, a trobadurét, aki azóta éjjel nappal árnyéka Velence legszebb leányának, akinek szerelméért legkisebb áldozat volna lehozni az égről a legfényesebben tündöklő csillagot.

Fluvia a koldus mohóságával szivta lelkébe a szerelemtől lángoló valómást s a dal kábító illatától mámorterhesen zárultak le selyem szempillái. Csak úgy suttogta Trevizán mellére borulva:

— Hallod őt szent atyám! Vétkes vagyok-e hát, ha elkérhozem és szeretem őt?

— Gyermeke, édes gyermeke: — csittította a leányt az őz patriárka. — Ez a vétke megbocsáttatik. A gondolák e pillanatban a parthoz értek. Torenzó villámgyorsasággal ugrott ki a csónakából és udvariasan segítette ki a szigetre Trevizánt és Fluviát. Egy kézszorítás és egy kézcso, azután elváltak. A tekintetük és a kézcso azonnal elárulta, hogy a lelkiük egygyéfort a szerelmes éjben.

II.

Irtak vala pedig ezeröttszázhetvenhat augusztus huszonhetedikét, mikor éjnek idején félrevert haran-

gok rémes kongása verte fel álmából Adria gyöngyének lakóit. A harangok kongása borzalmas hirt hozott tudomására a szerelem városának. A leggyilkosabb halált: a pestist. Orozva suhant be a lagunák fényes palotasorába a sárga halál és személyválogatás nélkül gyilkolta le áldozatait. A szerelmes nótá ki halt a szívekből, gyász, mélységes gyász költözött a lelkekbe. A csókra vágyó piros ajkakon halálhőrgéssé torzult a mosoly s amint a dogek levéltárának analesi hirdetik, éktelenül eltorzult hullák borították az utcákat és tereket.

Kongtak a harangok rémesen száz és száz napon és éjen át. A lángvérű velencei nép pedig feketébe öltözött és imádkozott. De gyöngye volt a harangkongás, erőtlen a fohász a legszörnyűbb rémmel szemben. És nem volt hatalma Paoló Reniernek sem, aki pedig egyik legerősebb dogéja volt Velencének. Öszszegyűjté tanácsadóit és amit határoztak, ki lön hirdette szent Márk terén:

— Halállal lakol az, aki a doge parancsa ellen vételi merészel. A doge pedig megtiltja a szerelmet. Pallos vár arra, aki idegen házba belépni merészel, halál a legnemesebb lovagra, aki csókot ad jegyesének, pallos az anyára, aki keblére öleli gyermekét, pallos arra, aki dalolni, zenélni merészel.

A drákói parancsot feketecsuhás kapucinus atyák vitték házról házra, nehogy a fejvesztettség még súlyosbitsa a rettenetes istencsapást.

Trevizán, az ősz patriárka maga sietett Paoló Torenzóhoz és atyai jóindulattal kötötte a szívére.

— Amig a sárga halál el nem vonul Velence felül, ne merészed át lépni palotád kapuját, annál kevésbé Fluviádnak küszöbét. Ötszáz más ifju van, aki nélkülözni kénytelen kedvesének ölelését, csókját s ötszáz virágos házban epekedik menyasszony. Mindnyájan megtartják a doge parancsát, te sem idézheted elő magadnak és arádnak vesztét.

— Atyám! — csókolta Trevizán palástjának szegélyét Torenzó — kéresem, bármily nehéz is hallanom, parancs, amelynek engedelmeskedni tartozom. Vidd el szerelmes szívemnek csókos üdvözlét Fluviának!

III.

A szent Márk-terén, ahol máskor szelid galambok ezrei röpdösnek, borzalmas látvány tárul. Sír csöndesség. Csak egy-két alabárdos néma ör jár le s föl. A tér közepén pedig áll a bakó. Véres a bárd, mely példaadás okából nap-nap után üti le a parancsszegők fejeit. A kivégzettek sorában nemes ifjak is szerepelnek. Hiába, a szerelem nagyobb hatalom a dogenél és fölötté még a sárga halál réme sem tud uralkodni.

Most is egy nemes ifjut kísérték a vesztőhely felé. Egy csók volt a büne, egyetlen egy csók, amelyet jegyesének adott.

Ősz aggastyán olvasta föl a rögtönítelő tanács határozatát, miközben könnyeket törült le arcáról.

Paoló Torenzó pallos általi halállal büntetetik s az ítélet végrehajtatik, mert a doge parancsa ellenére elhagyta palotáját és megcsókolta enyasszonyát.

Trevizán, az ősz patriárka, akinek karján haladt az elítelt, zokogott.

— Fiam, mit tevel? Ha ezt Fluvia megtudja, meghasad a szíve!...

Tovább nem tudott beszélni, csak sirt, sirt keservesen és görcsösen kapaszkodott az ifju karjába. Az alabárdosok azonban megragadták és eltuszkolták; Torenzot pedig az emelvényre hurcolták. A büszke patriciusi fej dacosan hajolt a tőkére, de egy hang sem tolt az ajkára, egy könny sem szökött a szemébe.

A hóhérbárd magasra villant, de ahelyett, hogy a tőkére sujtott volna, hátraesett a hóhér kezében és utána hanyatlott a hóhér is. Egy irtózatoss hōrgés szakadt föl a hatalmas termetű ember melléből, az arca éktelenül eltorzult és néhány perc múlva a sárga halálé volt.

Torenzó pedig várta a halálos sujtást, s hogy késett, csak akkor emelkedett föl, amikor az alabárdosok rémülettel rohantak el mellőle és futásban is félelemmel hányták a keresztet. Csak Trevizán rohant oda az elítelt ifjuhoz és ölelte szívére.

— Paolo! — rebegte — megmentette életedet a kegyelmes Isten. Borulj térdre és áldd szent nevét, adj halált kegyelmeért!

És maga is térdre borult és imádkozott. Majd személyesen tett jelentést a csodálatos, de egyben rémes esetről a dogénak. Azután sietett Fluviához, elmondva annak Paoló nagy-nagy veszedelmét és különös megmenekülését.

Fluvia sirt az örömtől, nyakába borult a szent atyának s nagy-nagy fogadalmat tőn:

— Az Úr menté őt meg, áldassék az Úr szent neve! Paolot visszaadta nekem az ő nagy kegyessége, én pedig az Isten dicséretére áldozom minden kincsemet.

IV.

Fluvia fogadalma eljutott a doge tanácstermébe is. Ott pedig az lön az első eredmény, hogy Paolo Revier beszüntette a halálbüntetést, a tanács pedig kimondotta, ha az Isten kegyelme elfordítja a város fölül a pestist, a Megváltó tiszteletére díszes hajlékot emelnek Giudecca szigetén.

És erre, mintha megelégette volna a kegyetlen pusztítást a rémes halál is. Miután ezer meg ezer életnek fonalat szakította, eltakarodott a városból.

A város is állta a fogadalmat. Fluvia kincsei gyarapodtak s gyöngyvirág havának harmadik napján pedig letevék a Megváltó Jézus templomának alapkövét.

Leirhatatlan fényel és pompával ülték meg ezt az ünnepet. A dogek analesi káprázatos dolgokat beszélnek el; a legérdekesebb azoban, a mit tartalmaznak, hogy e napon ötszáz nászt ült szerelmes Velence. Adria királynője meglevenedett és megmámosodott és még azok szemében is az öröm fénye lobogott, akik gyászolták elhunytait.

Amint irva vagon, az ötszázadik nászt a Torenzi palotában ülték. Paolo és Fluvia frigyét az ősz Trevizán áldotta meg, aki aznap ötszáz szerelmes szívet kötött össze, ezer szerelemre éhes szívet. Velencére pedig a csodák éjjele borult, ame-

lyet még ma is a »szerelem éjjele«-nek nevez a velencei nép. Az évfordulón meglevenednek a lagunák s a habokon ringó szerelmesek szívében feltámadnak a legendás emlékek.

Kiadja: Betegh Pál újságkiadó Intézete.

Gyengéséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségből származnak, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje s emellett

izletes és könnyen emészthető

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a SCOTT-féle Emulsióhoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 f

Kapható a gyógyszerárakban.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítanak Betegh Pál könyv-, papír-, író-, rajz- és zenemű kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

Szolgának havi fizetéssel egy jóra való, szorgalmas egyént azonnal felveszek. Cim e lap kiadóhivatalában.

Őszi trágyázáshoz a

Thomas-salakliszt

csillag védjegy helyesen alkalmazva, minden növénynek

a legjobb és legolcsóbb foszfor-savas műtrágyája

Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrássy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre.

Minden zsák ólomzárrel és tartalomjelzéssel van ellátva!

Eladó üzlet lakással.

Udvarhelyvármegye egyik legtekintélyesebb közösségében 3 szobás kőház, melyhez konyha, udvarkert, 2 pince, valamint italmérsi joggal bíró kitűnő forgalmu üzlethelyiség 2 szobával, konyha és pincével s más hozzátartozókkal 14,000 koronáért együttesen eladó. Cim e lap kiadóhivatalában.

BOR!

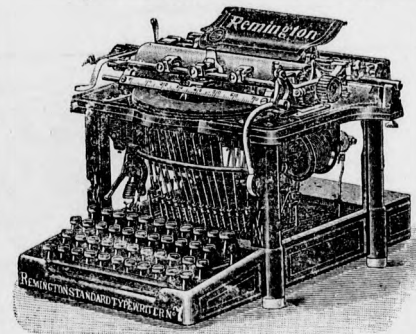
Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Világhírűek az eredeti

Remington Standard írógépek!

Hivatalokban, ügyvédek és kereskedőknél évek óta használatban. Igen kényelmes havi részletfizetésre is szállítjuk.

Bemutatjuk működésben országszerte bárhol levélbeni megkeresésre, saját költségünkre és minden vételkötelezettség nélkül, vétel esetén pedig az egyszerű beoktatást 2-3 óra alatt díjmentesen teljesítjük.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Glogowski és Társa Budapest, VI., Andrássy-ut 12.

Fiók Temesvár, Zápolya-utca 5., főképviselet Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 31.

Ezen formuláré lementendő és beküldendő hozzánk azáltal, aki írógéppünk díjmentes bemutatását kívánja.

T. Glogowski és Társa cégnek

Budapest, VI., Andrássy-ut 12.

Beleegyezem, hogy egy darab Remington-írógépet saját költségére nálam esetleg vétel céljából vételkötelezettségem nélkül bemutasson.

Kelt.....

aláírás.

Székelyföldi főképviselet, hol a Remington Standard írógép működésben megtekinthető s minden írógépkellék eredeti árakban kapható: Betegh Pál könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 31 szám

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és porland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban
Gyertyánty J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényéknél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésükkel sőt képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

D. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók

BETEGH PÁL
könyv-, zenemű- és papírkereskedésében Székelyudvarhelyt
Névjegyek izléses kivitelben készíttetnek

Birtokfelosztás

A katolikus egyház tulajdonát képező és a külső Kossuth-utca, Budváru és Sóstürdőt közt levő 4 holdas birtok két-háromszáz négyszögölös parcellákban eladatik. Ár négyszögölenként 6-tól 12 koronáig. Erdeklődők a felosztási tervet és feltételeket Dr. Valentsik Ferenc ügyvédi irodájában megtekinthetik. A nyilvános magánárverés útján való eladás vasárnap

december 29-én d. u. 2 órakor

a helyszínén történik.

Barts A.

női pipere, kézi munka és rövidáru üzlete

SZÉKELYUDVARHELYT.

T. c.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Székelyudvarhelyt, a reform. kollegium épületében új női pipere, kézi munka és rövidáru üzletet nyitottam.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kész szolgálattal:

Barts A.

HÖLGYEIM!

Csak egyszer, próbaképpen rendeljék meg a csodahatású szépítő szert, a dr. Biró-féle **HAVASI GYOPÁR-CRÉMET**, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít szepit, májfoltot, mindenféle tisztálanságot az arcról és a bőrnék gyönyörű üdéséget, fiataloságot kölcsönöz. Nagy tétel 1 korona, próbatétel 70 fillér.

Verszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására a leghatásosabb készítmény a dr. Biró-féle Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért. 1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

„ARANYHARMAT.“

A legdivatosabb hajszínt, a szép aranyzókát haját lehet használatára által megszerezni. E szer teljesen ártalmatlan úgy a hajra, mint az általános egészségre. Nem fest! Nem piszkít! Egy üveg ára 3 K. Mindezekből főraktár: WOLF gyógyszerár Kolozsvár. Székelyudvarhelyen kapható: NAGYSOLYMOSI KONCZ ÁRMIN „Oroszlán“ gyógyszerárban és SOLYMOSSY-féle gyógyszerárban.

Apárisi világiállításon bronzéremmel, Marosvásárhelyen ezüstéremmel, a debreceni szakkiállításon aranyéremmel, a tordai védőegyleti kiállításon arany oklevéllel, az Országos Iparegylet által díszüstéremmel kitüntetve.

Kész cipők legnagyobb raktára

ORBÁN, NAGY ÉS TAMÁS CIPÉSZÜZLETBEN SZÉKELYUDVARHELYT

Kossuth-utca (Flórián-féle ház)

a legnagyobb választékban, általánosan elismert legjobb és legesimább kivitelben kaphatók mindenféle kész cipők urak, hölgyek és gyermekek részére. Ugyis elvállalnak minden e szakmába vágó, legkényesebb igényeket is kielégítő megrendeléseket, javításokat teljesen versenyképes árak mellett. Vidéki megrendelések találó használt cipő beküldése után legpontosabban és gyorsan, utányétel mellett eszközöltetnek. Nem alkalmas árak készséggel visszavételnek és kicseréltetnek. Készítményeinkért cégünk országosan jó hírneve kezkeskedik. Szives pártfogást kér és az eddigi bizalomért hálás köszönettel marad

Orbán, Nagy és Tamás cipészüzlete Székelyudvarhelyt.

Alkalmos karácsonyi tárgyak.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni 12 év óta fennálló

ÓRÁS ÜZLETEMRE.

Üzletemben készletben tartok mindenféle órát a legegyszerűbbtől a legmodernebb óráig, melyek csakis elsőrendű gyártmányok és így egész nyugodtan merem a n. é. közönség b. rendelkezésére bocsátani a legjutányosabb árban.

Minden nálam vásárolt órákért 5 évi kezességzt vállalom, javításokat gyorsan és pontosan eszközök felelősség mellett. Kérem a n. é. közönséget becses bizalmával továbbra is megtisztelni. Tisztelettel maradtam

Szörger Ferenc órás
a ref. kollegiummal szemben.

Az Agrár takarékpénztár r. t.

Marosvásárhelyt

székelyudvarhelyi. székelykereszturi
parajdi fiókjintézetei

elfogadnak eszidőszerint takarékbetéteket

százalék kamatozás mellett

a 10 százalékos tőkekamat adót az intézet sajátjából fizeti. A kamatokat a betét napjától a kivétel napjáig számítja.

Székelyudvarhely, 1907. november 20-án.

Az igazgatóság.

Mindig friss fűszerárak

Karácsonyi és újévi vásár.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy igen szép raktárt rendeztem be, karácsonyi és újévi ajándék tárgyakban.

Gyerek játékok és felnőttek részére való kina ezüst és más ajándék tárgyakban. Karácsonyfa díszek és cukorkákban, melyeket mélyen leszállított árakon árusítok el. Továbbá valódi finom angol jamaika, braziliai és magyar rumokban, tea sütemények, likőr különlegességek és teak.

Ugyisint ajánlom finom minőségű hengeralmi lisztet és egész friss fűszerárúimat, melyek az únnepre való tekintettel mind frissen lettek beszerezve.

Kérve szives pártfogásukat maradok

teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Ablaküvegezés